

Argumentari Campanya Joguines

2016

ELS SEUS DRETS EN JOC
CAMPANYA DE RECOLLIDA DE JOGUINES NOVES, NO BÈL·LIQUES I NO SEXISTES

CAMPANYA DE JOGUINES 2016

“ELS SEUS DRETS EN JOC”

Què és i en què consisteix la campanya de joguines de Creu Roja Joventut?

Des de 1992, Creu Roja Joventut realitza la **Campanya de Joguines**, la qual va néixer amb l'objectiu de **cobrir les necessitats de milers de nens i nenes de tot l'Estat**, pertanyents a famílies en risc de vulnerabilitat social i econòmica que no podien assumir l'adquisició de joguines per als seus fills i filles.

La Campanya ha anat evolucionant progressivament fins a la seva integració en el projecte la **Joguina Educativa**, conegut anteriorment com Joguines per Educar. L'any 2000 es va obrir una **nova línia que va iniciar la tasca de sensibilitzar la població sobre de la juguina no bèl·lica i no sexista**, es van editar algunes guies per a la pràctica d'un consum segur, sostenible i solidari. Des d'aquest moment, moltes parts del territori han desenvolupat accions entorn a la Joguina Educativa.

Les joguines són elements transmissors de valors socials, són un reflex del que ens envolta, de la nostra societat. Són les eines amb les que els nens i les nenes adquireixen coneixements i comportaments que formaran part del seu desenvolupament com a persona. Per tant, durant la infància el model principal d'aprenentatge i expressió és el joc i la juguina. Per aquest motiu és important que **siguem conscients de què estem oferint a la infància i quina visió del món se'ls està transmetent.** Per això, el projecte la Joguina Educativa té **l'objectiu principal de fomentar el valor pedagògic i la importància educativa de la juguina**, entenent-la com un element a través del qual treballar la tolerància, la diversitat, el respecte i la igualtat.

Aquest any 2016 s'ha decidit enfocar la campanya de joguines entorn al missatge recollit en l'article 31 de la Convenció dels Drets de l'Infant. Aquest article reflecteix que "el nen té dret al esplai, al joc i a participar en les activitats artístiques i culturals". Per això s'ha triat el lema "**Els seus drets en joc**", fent ús d'un joc de paraules que ens permet cridar l'atenció sobre la vulneració d'un dels drets bàsics de la infància. La importància d'aquest enfocament ens porta a convertir aquest lema a la base de futures campanyes, convertint-se així en la marca que Creu Roja Joventut vol imprimir en el projecte.

En quin context ens trobem aquest 2016?

A hores d'ara, i des que va començar la crisi, **moltes persones han perdut la feina, i això ha provocat un creixement de la pobresa extrema en moltes famílies**. En el conjunt d'Espanya hi ha prop de 934.000 llars amb infants on totes les persones adultes estan a l'atur (Eurostat, 2013), pràcticament tres vegades més que el 2007 (325.000)¹.

Aquesta precarietat econòmica i social té com a principals víctimes a la infància i la joventut, a Espanya el 27,7% de la població menor de 16 anys està per sota del llindar de la pobresa². Malauradament aquesta situació segueix en augment, ja que el 2012 aquest mateix col·lectiu representava un 26,5%.

Moltes d'aquestes famílies demanen ajuda a serveis socials i a entitats humanitàries. A més, observem un canvi en les dinàmiques familiars, la qual cosa ha suposat durant els últims anys un canvi en el perfil dels usuaris i usuàries beneficiaris de la Campanya. Malgrat tot, no podem oblidar que la situació més greu és la de les famílies que ja vivien per sota del llindar de la pobresa i per als que la situació ha empitjorat.

Aquest any seguim immersos en una difícil situació econòmica. Això ha fet que el nombre d'usuaris i usuàries de Creu Roja hagi anat en augment. Encara amb tot, hem de tenir present que els primers afectats en aquest moment són els nens i les nenes.

En moments de crisi, els i les infants que viuen en situació de pobresa o d'exclusió social, es troben davant d'una situació de pèrdua d'oportunitats i és per això, que des de Creu Roja Joventut creiem oportú activar tots els recursos necessaris per insistir en la millora d'aquesta situació.

En aquest cas, aquesta millora ve emmarcada en el reconeixement de la relació que s'estableix entre el joc i l'evolució educativa i personal de cada individu. Cada persona té preferència per unes activitats lúdiques que marquen el seu comportament i els patrons de comportament al llarg del seu desenvolupament. En aquest sentit podem ressaltar la importància del temps lliure per al creixement personal del infant.

Segons un estudi d'Unicef, podem observar que **les activitats menys freqüents entre els infants de l'Estat Espanyol són les relacionades amb l'oci i temps lliure**, realitzades pel **17,8% de la infància espanyola**, a diferència d'altres activitats com veure la televisió en 72,3% o fer els deures en un 91%³.

¹ Unicef Comitè Espanyol. La infància a Espanya 2014. El valor social dels nens: cap a un Pacte d'Estat per la Infància. Madrid.

² Enquesta de condicions de vida (ECV) de l'INE (2013).

³ Unicef (2012-2013). La infància a Espanya. L'impacte de la crisi en els nens.

Com a fonament de les nostres intencions, fem servir el **Butlletí nº5 sobre l'Impacte de la Crisi en la població atesa per Creu Roja** que ens presenta l'accentuació de la pobresa i el risc d'exclusió social entre la població enquestada.

Aquest informe, entre molts altres dades, llança xifres com les següents:

- La **mitjana d'ingressos mensuals** al desembre 2011 és de 496 euros (enfrent de 528 euros al desembre de 2010). **El 25% té ingressos inferiors a 426 euros mensuals.**
- **S'incrementa fins al 25%** el percentatge dels que es declaren **sense ingressos** (era el 15% al desembre de 2010).
- El 75% de les persones ateses per la Creu Roja estan en risc de pobresa. La **taxa de privació material severa** (no poden posar la calefacció, no poden menjar aliments amb proteïnes 3 vegades per setmana, no poden fer front a despeses imprevistes) per la mostra analitzada de la població atesa per Creu Roja **és del 35,5%.**

En l'últim **butlletí sobre vulnerabilitat social nº13**, en el qual s'analitza la situació de la infància que forma part dels projectes de Creu Roja podem observar com el **18% dels nens i les nenes manifesta no disposar de joguines i jocs així com el 12% no compta amb contes per a llegir.**

Des de Creu Roja Joventut, fa anys que apostem per cobrir les necessitats de la infància, segons les dades recollides en la Memòria d'activitat de Creu Roja Espanyola, hem pogut saber que el **2010 prop de 14.000 infants van rebre jocs i joguines. Aquesta dada es va incrementar en 2011 (prop de 18.000) i finalment amb la suma de la major part dels àmbits territorials de Creu Roja a 2014-2015 multipliquem aquesta xifra fins als 51.500 augmentant més d'un 100% la xifra anterior. En el període del projecte de 2015-2016 van ser 62.000 nens i nenes que van rebre joguines.**

Com a entitat social, hem de proposar accions i donar respostes socials a aquesta greu crisi econòmica. Per tant, **ara més que mai** hem de fer una crida social a la solidaritat i la tolerància perquè tot infant rebi una joguina amb què desenvolupar les seves capacitats i habilitats fent al·lusió al valor pedagògic d'aquests.

D'altra banda, i contextualitzant la situació econòmica de la nostra societat, cal que les persones adultes garantim aquest dret a tots els infants tot i la crisi econòmica que està empobrint a milers de famílies, implicant-se alhora a tota la societat, des dels més petits als més grans.

Dades importants:

- Esperem arribar a més de 60.000 menors de tot Espanya. Més de 25.000 infants a Catalunya.
- Més de 2.700 voluntaris i voluntàries participaran a la Campanya de Joguines 2016. Unes 1500 persones voluntàries a Catalunya.
- 358 Assemblees de Creu Roja participaran en la Campanya de Joguines 2016. 83 Assemblees locals i comarcals a Catalunya.

Quins són els objectius de la campanya?

- **Dotar les famílies amb dificultat social amb nens i nenes al seu càrrec, de jocs i joguines**, emmarcat en un sistema de treball real amb aquestes famílies perquè es compleixin els objectius de transmissió de valors, joc saludable i s'assoleixi el dret al joc de tots els nens i nenes.
 - Vetllar per la Declaració Universal dels Drets de la Infància i del dret dels nens i nenes al descans i al lleure, al joc i a les activitats recreatives pròpies de la seva edat.
 - Responsabilitzar els adults del deure de garantir als i les menors el seu dret al des-cans i l'oci, al joc i a les activitats recreatives.
 - Ser promotors i promotores entre les entitats en la tasca de sensibilitzar sobre la importància de l'oci i temps lliure en la infància, promovent un bon ús d'aquest.
- **Promoure l'ús de jocs i joguines com a eina educativa i de transmissió de valors en el context escolar i familiar.**
 - Promoure valors com la solidaritat, la tolerància i la igualtat amb la recollida de joguines.
 - Cobrir les necessitats de la població infantil més vulnerable procedent de famílies amb escassos recursos econòmics garantint que reben una joguina nova.
 - Crear xarxes de col·laboració amb institucions, empreses i entitats per a la campanya de joguines noves i educatius.

Com funciona aquesta campanya?

1. **La recollida de joguines es realitza a través de punts de recollida**, aquests poden ser, interns (les pròpies instal·lacions de cada Assemblea) o de diferents col·laboradors. Tots estaran identificats a la web: www.lajoguinaeducativa.com.
2. Posteriorment a la recollida, les joguines **es portaran a les Assemblees o als magatzems centralitzats**, segons estableixi cada àmbit, on es classificaran per edat i tipologia. I després de la classificació es procedirà al lliurament a les famílies i/o persones tutores.
3. Les **Assemblees de Creu Roja que participen en la campanya duren a terme una gran diversitat d'activitats de sensibilització i captació en les diferents localitats**. Els usuaris i usuàries a les que els lliurarem les joguines han de ser els atesos per la pròpia Creu Roja o aquells que vinguin derivats pels serveis socials de cada localitat. Serà necessària una valoració social de la situació de les famílies, prèvia al lliurament de les joguines i jocs, com queda recollit en el Marc d'Atenció a les Persones.
4. El lliurament de joguines es deu fer tenint en compte aquestes indicacions:
 - a) Es lliuren als tutors o tutores dels infants.
 - b) Els lliura la pròpia institució en dates assenyalades (Nadal, aniversaris del infant, Hanuka, Laylat al-Qadr... a consultar amb la cultura o religió del infant).
 - c) Els lliuraments es farà tenint en compte les característiques de les joguines i segons l'edat dels infants.

Qui pot i com es pot participar de la campanya?

Qualsevol pot participar de les següents formes:

a. Aportacions econòmiques

Les donacions econòmiques ens permeten arribar als sectors de la població, que per les seves característiques, no cobrim amb les joguines. Aquestes s'utilitzaran per pagar les despeses de la gestió del projecte, comprar joguines noves, etc.

b. Donació de joguines noves.

Realitzar una compra de joguines educatives i donar-los en aquells punts de recollida que l'empresa o persona consideri. Aquestes donacions variaran en funció de la necessitat de joguines que tinguem, dividits en les franges d'edats. No es tracta d'acceptar qualsevol tipus de donació, sinó d'intentar negociar que aquesta vagi d'acord al compliment de l'objectiu que ens hem marcat.

Com han de ser les joguines? Què tenim en compte? El valor del joc!

La Campanya consisteix en la recollida de joguines noves!

A l'hora d'escollir una joguina cal tenir en compte:

- L'edat i inquietuds de la infància.
- Que potenciï la seva imaginació, creativitat, etc. i facilitin la relació amb altres persones.
- Que reflecteixi els valors socials no sexistes, no bèl·liques, el joc col·lectiu i cooperatiu, etc.
- Que sigui segur, ecològic i sostenible.

El projecte de La Joguina Educatiu aposta per la potenciació dels següents valors:

JOGUINA NOVA: No creiem que hi hagi infància de primera i infància de segona categoria. A més, no podem garantir que una joguina sigui 100% segur a partir del moment que se li ha tret del seu embolcall original. En el marc d'aquesta campanya no s'admetrà sota cap concepte, la recollida de joguines usades o de segona mà en cap àmbit territorial. Atès que és una campanya global, totes les accions deuen mantenir la mateixa coherència en el missatge a transmetre i és important mantenir amb fermesa aquesta postura.

JOGUINA NO SEXISTA: No hi ha joguines de nois o de noies. I si n'hi ha, no els considerem educatius.

JOGUINA NO BÈL·LICA: Com a agents sensibilitzadors en la prevenció de conductes violentes, no entenem que una joguina amb característiques bèl·liques pugui educar.

JOGUINA COOPERATIVA/COL·LECTIVA: el treball en equip, la companyia, etc. són valors més fàcils de treballar com menys individualista és la joguina o el joc. Una joguina educatiu permetrà adquirir valors com el respecte i la tolerància cap a les persones, normes i regles i potenciar la socialització.

JOGUINA SOSTENIBLE: Per jugar no és imprescindible acumular moltes joguines, podem millorar la consciència sobre el consum responsable i fer reflexionar sobre el valor SER i sobre el TENIR.

JOGUINA EDUCATIVA: El joc simbòlic significa una representació de la realitat amb la qual el o la menor pot familiaritzar-se amb la realitat social i cultural que l'envolta, així com adquirir i desenvolupar habilitats i capacitats afectives, socials, intel·lectuals, creatives, comunicatives i físiques.

Però per què joguines noves?

D'acord amb el principi de Imparcialitat de la nostra institució, ens resulta impossible haver de discriminar algunes persones donant-los joguines de segona mà. Quin criteri hauríem d'utilitzar? ¿Aleatòriament? Per simpaties? D'acord amb la nostra forma de veure la campanya de joguines, **no hi ha infància de primera ni de segona categoria**, totes i tots es mereixen estrenar una joguina nova.

Moltes i molts de vosaltres teniu germans o germanes grans, i probablement haureu heretat algun pantalons, alguna samarreta, una bicicleta, etc. Estem d'acord en donar-li un segon ús als objectes i reutilitzar-és molt positiu, però també és positiu tenir **dret a estrenar coses noves**. Hem de tenir present que la campanya de joguines es dirigeix a infància i adolescència de famílies que es troben en situacions de dificultat social. Amb el és-esforç de totes les persones col·laboradores de la campanya els podem oferir una joguina educatiu, ni sexista ni bèl·lic, que fomenti el joc cooperatiu i sigui nou.

Des de Creu Roja Joventut disposem del programa d'Educació Ambiental i Sostenibilitat, estem compromesos i compromeses amb el consum responsable, la sensibilització i la conscienciació al voltant de la problemàtica ambiental, el foment del reciclatge, etc. Llavors, ¿per què no acceptem joguines de segona mà? La campanya de recollida de joguines suposa un volum enorme, es mobilitzen prop de 120.000 joguines. Actualment **no disposem de la infraestructura necessària per rebre joguines de segona mà, garantir que estan en condicions d'ús** (què fem si falta una peça d'un puzzle, ...), **netejar-los i preparar-los degudament**. Afortunadament hi ha altres entitats que si porten a terme aquesta tasca.

Quan vam rebre una joguina de segona mà sense l'embolcall original **no podem garantir que compleixi amb les directives en material de seguretat i qualitat de la Unió Europea, el segell de seguretat CE**. D'altra banda, tampoc podem saber si el producte és segur, està complet, si es ha fet un mal ús que l'hagi deteriorat, si és un producte no recomanat per a totes les edats, si calen instruccions de muntatge o d'ús, etc.

Tinc joguines a casa i estan pràcticament nous ... Llavors, què faig amb les joguines d'altres anys?

Encara que no recollim joguines de segona mà, **és important que expliquem clarament**

quins són els motius que ens impulsen a únicament recollir joguina nova i oferir alternatives a la ciutadania sobre què poden fer amb les joguines de segona mà. És a dir, no ens podem limitar a dir "No recollim joguines de segona mà", **si no expliquem**

els motius podem generar desconfiança entre els nostres interlocutors, especialment en un context on la població és cada vegada més conscient i viu amb més proximitat les dificultats socials.

Cal fer una recerca en els vostres àmbits per conèixer quines són **les possibles entitats i espais on portar aquestes joguines** i com transmetre-ho convenientment.

Alguns dels espais susceptibles de rebre joguines de segona mà són els espais d'oci, ludoteques, guarderies, centres juvenils, etc. Són **espais on es fa un ús compartit** de les joguines i generalment amb la supervisió d'una persona adulta.

D'altra banda, també hi ha **entitats que es dediquen al reciclatge de joguines** velles, els restauren, els revisa, els netegen i posteriorment els destinen a la venda en projectes d'inserció laboral, treball especial, etc.

Quan les joguines perden el seu ús es troben en un **estat inservible**, aquest és un bon moment per **portar-los a un punt verd**, on garantim que es reciclin d'una manera adequada, recordem que alguns tenen components electrònics, bateries, plàstics no biodegradables, etc.